نگاه بیرون

چرا انرژی هسته‌ای لازم است

کاوه افراسیابی

● گروهی رآکتور آب سنگین اراک را با چرنوبیل مقایسه کرده و معتقدند تبدیل رآکتور آب سنگین اراک به آب سبک امن‌تر است. برای شروع باید گفت که مقایسه رآکتور اراک با چرنوبیل، قیاسی نادرست است. چرنوبیل در مجامع علمی و فیزیکی به‌عنوان رآکتور آب سبک اصلاح‌شده قلمداد شده که به لحاظ گرافیکی تعدیل شده است. زمانی که در مورد رآکتور آب سبک صحبت می‌کنیم باید این نکته را نیز لحاظ کنیم که ما با آبی در ارتباطیم که دونوع کارکرد دارد:اول؛ کارکرد تعدیل‌کننده برای حفظ واکنش شکاف هسته‌ای و خاصیت خنک‌کنندگی. اما رآکتور آب سنگین، مانند رآکتور اراک، آب سنگین را تعدیل می‌کند، اما این آب سبک است که خاصیت خنک‌کنندگی دارد. درحال‌حاضر تقریبا ۳۳رآکتور آب سنگین در جهان فعال هستند و همه آنها به‌لحاظ ایمنی در سطح عالی قرار دارند. دوم: درحالی که نگرانی ایرانی‌ها نسبت به هزینه سنگین تحریم‌ها بر اقتصاد کشور قابل‌درک است (تحریم‌هایی که به‌دلیل ایجاد بحران هسته‌ای میان ایران و غرب اعمال شد) مساله مهم آن است که به اشتباه دوموضوع متفاوت را یکسان قلمداد کرده و با انکار و نادیده‌انگاشتن مزایای انرژی هسته‌ای در زمینه‌های مختلفی چون انرژی، پزشکی، کشاورزی و... بر معایب آن متمرکز شویم و در این زمینه زیاده‌روی کنیم. برای اطمینان باید بگوییم که هزاران‌هزار بیمار سرطانی، کسانی که توسط رادیوایزوتوپ‌هایی از رآکتور تحقیقاتی تهران استفاده کرده‌اند به‌صراحت می‌توانند نقش انرژی هسته‌ای در عرصه پزشکی و درمانی را تایید کنند. میلیون‌ها ایرانی که از مشکلات تنفسی ناشی از آلودگی هوا شکایت دارند نیز ترجیح می‌دهند از انرژی جایگزین استفاده کنند، انرژی‌ای که مصرف آن هوا را آلوده نکند. از بسیاری از جهات، فناوری هسته‌ای نسبت به سایر منابع جایگزین با طبیعت سازگارتر است، البته به شرط آنکه چگونه و کجا از آن بهره‌برداری شود.

نقش رآکتور هسته‌ای برای کسانی که نسبت به کمبود انرژی برق و شکاف موجود میان رشد جمعیت و تقاضای برق نگران هستند نیز بسیار با اهمیت است، چرا که انرژی برق چه در شرایط کنونی و چه در آینده با کمک رآکتورهای مربوطه به‌راحتی قابل تامین است؛ بنابراین رشد صنعت هسته‌ای را می‌توان به‌عنوان موتور محرکه رشد اقتصادی ایران نیز پیش‌بینی کرد. به‌نظر می‌رسد مخالفان و منتقدان انرژی هسته‌ای ضمن نادیده‌انگاشتن مزایای بالقوه این انرژی تلاش دارند اولویت انرژی و صنعت هسته‌ای را انکار کنند. امروز ایران در شرایطی قرار دارد که خواهد توانست با راه‌اندازی کارخانه آب‌شیرین‌کن در کنار نیروگاه بوشهر جهشی بزرگ به سمت آب‌شیرین‌کن‌های هسته‌ای داشته باشد. آب‌شیرین‌کن فرآیندی است که در طی آن نمک و سایر موادمعدنی از آب گرفته شده و هدف اصلی‌اش تولید آب آشامیدنی است. امروز خلیج‌فارس در کنار عربستان‌سعودی، کویت و امارات‌متحده‌عربی به صحنه یکی از پررونق‌ترین صنایع آب‌شیرین‌کن تبدیل شده است. بااین‌حال یکی از مشکلات این صنعت استفاده از گاز (تجدیدنشدنی) در فناوری آب‌شیرین‌کن است که البته در این زمینه ارزیابی‌ها نشان می‌دهد اگر این فرآیند با منابع انرژی تجدیدشدنی انجام شود، خواهد توانست بیش از ۸۰درصد از مشکلات زیست‌محیطی را کاهش دهد. نیروگاه بوشهر به‌همراه واحدهای آب‌شیرین‌کن، یک‌پروژه ارزشمند است که نیاز به مطالعه و بررسی مناسب دارد. بهترین راهنما برای آن مجموعه برنامه‌های نمک‌زدایی هسته‌ای سال ۲۰۱۳ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. آژانس طی دهه گذشته سهم قابل‌توجهی در پیشبرد دانش فنی و مالی در این‌زمینه داشته است. افزایش واحدهای آب‌شیرین‌کن هسته‌ای در سراسر جهان امری مسلم است و در همین راستا ایران با در اختیارداشتن تنها رآکتور عملیاتی در خلیج‌فارس می‌تواند در میان کشورهای منطقه در این‌زمینه پیشرو باشد. درحال‌حاضر ایران به دنبال گسترش واحدهای آب‌شیرین‌کن در جزیره قشم است و همچنین برای یک‌واحد آب‌شیرین‌کن در بندرعباس در حال برنامه‌ریزی است. درحالی که در این زمینه تلاش‌هایی به‌موقع درحال انجام است، اما تاکنون اتصال بین واحدهای آب‌شیرین‌کن و انرژی هسته‌ای محقق نشده است. این‌امر احتمالا به‌دلیل دردسترس‌نبودن اطلاعات مربوط به پتانسیل عظیم رآکتورهای هسته‌ای به‌سود واحدهای آب‌شیرین‌کن است. ضرورت دارد بنا به دلایل فنی، نصب واحدهای آب‌شیرین‌کن با تاسیس رآکتورهای جدید همزمان باشد. دراین‌میان، سازمان انرژی اتمی ایران نقش مهمی در هدایت تمرکز ملی بر نمک‌زدایی انرژی برعهده دارد. ایران می‌تواند در آینده به یکی از مهم‌ترین صادرکنندگان آب به همسایگان خود در خلیج‌فارس تبدیل شود. درنتیجه شاید مخالفان فناوری هسته‌ای برای برخورداری از نتایج شگفت‌انگیز این تکنولوژی نیاز به یک‌دهه صبوری دارند، نتایجی که البته نسل بعدی را شگفت‌زده خواهد کرد.

مونترو، محل جدید مذاکره هسته‌ای در هفته پیش‌رو

روحانی: اگر آمریکا نبود، ۲۰۰۴ با اروپا به توافق می‌رسیدیم

عکس: EPA

پیام از قم به واشنگتن؛ «قدم‌های لازم در بازگشت از مسیر ناصحیح مذاکرات هسته‌ای را بردارید.» حسن‌روحانی، رییس‌جمهوری ایران، فرستنده این پیام است، آن‌هم در روز آخر سفرش به شهر مقدس قم. اگرچه سوال یک خبرنگار محمل این اعلام موضع شده اما روحانی اضافه کرد که «روابط ایران با کشورهای دیگر دنیا از جمله کشورهای آسیایی و به‌عنوان مثال چین بسیار گسترش یافته و روابط ما با کشورهای اروپایی نیز درحال گسترش است؛ البته یکی دیگر از مسایل مهم در سیاست خارجی نیز مساله هسته‌ای است که باید در مذاکرات هسته‌ای بهانه یا به تعبیر مقام‌معظم‌رهبری حربه را از دست دشمن بگیریم.» منظور او از این حربه، تحریم‌هاست. به گزارش ایرنا، رییس‌جمهوری گفت: «تلاش ما این است که با مذاکرات حربه تحریم را از دست دشمن خارج کنیم چراکه تحریم، ناحق، ظالمانه و ضدحقوق‌بشر است و برای این منظور مذاکرات بهترین راهکار است؛ در مذاکرات نیز به‌گونه‌ای عمل کردیم که اگر موفق شویم، نتیجه موردنظر به‌دست آمده و اگر مذاکرات به نتیجه نرسد هم دنیا اینگونه قضاوت می‌کند که مقصر طرف مقابل ماست.»روحانی در پاسخ به بخش دیگری از پرسش یک خبرنگار مبنی‌بر اینکه آیا نقش آمریکایی‌ها در پرونده هسته‌ای ایران سازنده بوده یا غیرسازنده؟ اضافه کرد: «البته این مشکلات را آمریکایی‌ها به وجود آوردند و اگر آنها نبودند ایران قطعا در پایان سال۲۰۰۴ با سه‌کشور اروپایی به توافق می‌رسید. وزرای خارجه این سه‌کشور اگرچه آن‌موقع به این نکته اعتراف نمی‌کردند اما امروز می‌گویند آن‌موقع آمریکایی‌ها مانع توافق شدند. امروز هم این آمریکایی‌ها هستند که باید تلاش کنند گام‌های اشتباهی که برداشته‌اند را، اصلاح کنند.» حالا قرار است در فرصت باقیمانده، مذاکرات دو و چندجانبه بین ایران، آمریکا و دیگر اعضای ۱+۵ برگزار شود. هفته گذشته دور دیگری از مذاکرات بین وزیر خارجه ایران و آمریکا و معاونان سیاسی ایران و کشورهای ۱+۵ در سطوح مختلف برگزار شد. آنها در تلاشند با مذاکرات فشرده تا پایان مارس، به توافقی برسر کلیات دست یابند. سخنگوی دولت جمهوری‌اسلامی‌ایران، چهارشنبه گذشته گفته بود که مقیدیم تا ۱۱فروردین مذاکرات به نتیجه برسد.

مونترو، میزبان مذاکره

تابه‌حال سه‌شهر از سوئیس برای مذاکره هسته‌ای پیش‌رو در نظر گرفته شده است. از ژنو، به لوزان و حالا شهر مونترو برای این دور از مذاکرات در نظر گرفته شده است. این را کاترین ری یکی از سخنگویان اتحادیه اروپا اعلام کرده: «دور بعدی مذاکرات ایران و گروه ۱+۵ هفته آینده در مونترو سوئیس در سطح مدیران سیاسی برگزار خواهد شد.» درحالی‌که این دور مذاکره از روز دوشنبه و در حاشیه اجلاس شورای حقوق‌بشر برگزار می‌شود، قرار است محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران و جان کری، همتای آمریکایی او نیز روز سه‌شنبه سوم‌مارس در چارچوب مذاکرات هسته‌ای در مونترو با یکدیگر دیدار و رایزنی کنند. سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا نیز این دیدار در «مونترو» را تایید کرده است.

اذعان به پیشرفت قابل‌توجه

مذاکره هفته گذشته در نوع خود بی‌بدیل بود؛ مذاکره‌ای در سطح وزرای خارجه با حضور همزمان وزیر انرژی ایالات‌متحده‌آمریکا و رییس سازمان انرژی اتمی ایران که به‌نظر می‌رسد موجب دستیابی به دستاوردهایی در این دور از مذاکرات شده است. علی‌اکبر صالحی رییس سازمان انرژی اتمی ایران که در این دور از مذاکرات حضور داشت، مذاکرات هسته‌ای اخیر خود با وزیر انرژی آمریکا را مثبت ارزیابی کرد و گفت: «خوشبختانه نتایج خیلی خوبی گرفتیم و قدم‌های بلندی برداشتیم، البته هنوز مواردی هست که باید مورد بحث قرار گیرد. تا حدی در برخی موارد پیشرفت‌هایی در مسیر رسیدن به توافق نهایی هسته‌ای به‌دست آمده است.» صالحی که در حاشیه مراسم ختم خواهر رییس‌جمهور اسبق ایران با خبرنگاران صحبت می‌کرد، گفت: «در این جلسه که هفته گذشته در ژنو برگزار شد مسایل فنی که «با نوعی بن‌بست» روبه‌رو شده بود، مرور شد.»او با اشاره به اینکه «ابعاد فنی، هموارکننده مسایل حقوقی و سیاسی خواهد بود» گفت در مذاکرات اخیر سعی شد نگرانی‌های ارنست مونیز، وزیر انرژی آمریکا، از نظر مسایل فنی برطرف شود. صالحی همچنین گفت: «انشاءالله به توافق دست پیدا خواهیم کرد.»

موگرینی: به توافق نزدیک شده‌ایم

اگرچه هنوز فدریکا موگرینی، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا وارد جلسات مذاکرات نشده است اما نماینده او، هلگا اشمید که پیش‌تر معاون اشتون بود، در این مذاکرات حضور دارد. موگرینی، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا روز پنجشنبه در گفت‌وگو با روزنامه وال‌استریت ژورنال گفت: «ایران و گروه ۱+۵ به‌دستیابی به یک‌توافق هسته‌ای نزدیک شده‌اند.» به گزارش ایسنا، فدریکا موگرینی، از نزدیک شدن ایران و گروه ۱+۵ به یک توافق هسته‌ای پس از بیش از یک دهه دیپلماسی خبر داد. موگرینی افزود: «دستیابی به یک‌توافق می‌تواند روابط بین تهران و اتحادیه اروپا را که از سال۲۰۱۲ به دلیل تحریم‌هایی که علیه بازار نفت ایران اعمال شده کمتر شده است، تقویت کند. یک توافق هسته‌ای موجب افزایش روابط دوجانبه و بازشدن مسیر یک رابطه دیپلماتیک عادی می‌شود.»

نتانیاهو میزبان دموکرات نخواهد داشت

جن ساکی در پاسخ به این سوال که سفر جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا به سوئیس برای مذاکره با همتای ایرانی‌اش موجب می‌شود کری نتواند در سخنرانی نتانیاهو در کنگره شرکت کند، گفت: «زمان برگزاری مذاکرات را لزوم آن تعیین می‌کند و همان‌طور که می‌دانید ما تنها چند هفته تا پایان ماه مارس برای دستیابی به یک‌چارچوب سیاسی فرصت داریم، بنابراین ضروری بود وزرای امور خارجه ایران و آمریکا هفته آینده با یکدیگر دیدار کنند.»قرار است سوم ماه مارس، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسراییل به دعوت رییس مجلس نمایندگان آمریکا در کنگره این کشور سخنرانی کند. جمهوری‌خواهان کنگره میزبان او خواهند بود و رییس‌جمهوری آمریکا نیز تاکنون ابراز بی‌میلی کرده که نتانیاهو را ببیند. رویترز، روز جمعه در گزارشی از دیدار پشت درهای بسته وزیرخارجه آمریکا با نمایندگان دموکرات سنا از جان کری نقل کرد «گرچه بیش از حد به مذاکرات هسته‌ای با ایران خوشبین نیستم، اما مخالف هرگونه تحریم جدید علیه تهران و پیشنهاد کنگره برای توافق هسته‌ای هستم.»به گزارش ایرنا، جان کری عصر پنجشنبه در دیداری اختصاصی با اعضای دموکرات این مجلس از آنها خواست تا قاطعانه تصمیم خود را مبنی‌بر حضور یا عدم حضور در هنگام نطق سه‌شنبه آینده بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در نشست مشترک نمایندگان کنگره و سنا بگیرند.براساس این گزارش، بسیاری از دموکرات‌های سنا و کنگره، تصمیم دارند در مخالفت با سخنرانی نتانیاهو، سالن سخنرانی را ترک کنند.

هنوز به اسراییل گزارش می‌دهیم

روز گذشته جن ساکی، در مورد دیدگاه آمریکا و نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در قبال برنامه هسته‌ای ایران نیز گفت: «دستیابی به یک‌توافق هسته‌ای با ایران تنها به نفع منافع ملی ما نیست بلکه منافع هم‌پیمانان ما شامل اسراییل را نیز دربر دارد.»او همچنین گفته «آمریکا هنوز گزارش‌هایی را درباره روند مذاکرات در اختیار اسراییل قرار می‌دهد و ما به گفت‌وگوهایمان با دولت اسراییل در این‌باره ادامه می‌دهیم. ما در روزها و هفته‌های پیش‌رو نیز این کار را انجام خواهیم داد.»

رییس‌جمهوری افغانستان یکشنبه در تهران

شرق: اشرف غنی احمدزی، رییس‌جمهوری افغانستان، صبح فردا (یکشنبه) به تهران می‌آید. منابع خبری «شرق» زمان این سفر را صبح یکشنبه اعلام کرده‌اند. درحالی‌که افغانستان در منطقه پنجشیر با برف و کولاک سنگینی مواجه است و رییس‌جمهوری برای بازدید از آن منطقه به آنجا سفر کرده، قرار سفرش به تهران نیز نهایی شده است. اما منابع خبری افغان به دلایل امنیتی از اعلام زمان نهایی این سفر خودداری کرده‌اند. این سفر درحالی انجام می‌گیرد که روز پنجشنبه در نزدیکی سفارت تهران و ترکیه در کابل که در مجاورت هم قرار دارند، یک‌حادثه تروریستی به‌وقوع پیوسته است. طالبان مسوولیت این اقدام را برعهده گرفته است. مرضیه افخم، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران با محکوم‌کردن این اقدام تروریستی اعلام کرد که «همه همکاران سفارت در سلامت کامل هستند و در اثر این اقدام تروریستی هیچ‌گونه آسیبی به سفارت کشورمان وارد نشده است.»بااین‌حال سفر اشرف غنی به تهران می‌تواند نقطه مهمی از رابطه دوکشور در دور جدید دولت‌های مستقر باشد. محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، روز آخر دی‌ماه در سفری یک‌روزه همزمان با معرفی کابینه دولت وحدت ملی افغانستان به کابل سفر کرده بود. او در این دیدار علاوه‌بر ملاقات با اشرف غنی، رییس‌جمهوری جدید این کشور، با حامد کرزی، رییس‌جمهوری اسبق افغانستان نیز دیدار کرد. همچنین ظریف در دیدار با اشرف غنی، نامه دعوت روحانی برای سفر به ایران را به وی تقدیم کرد.

حامد کرزی که ۱۲سال ریاست‌جمهوری افغانستان را برعهده داشت، در اولین تجربه انتخاباتی کابل، صندلی ریاست‌جمهوری را به اشرف غنی احمدزی تحویل داد. کرزی بعد از تحویل پست ریاست‌جمهوری به اشرف غنی قرار بوده دوبار به تهران سفر کند که هر دو سفر به دلایلی لغو شد. اما او آذرماه سال گذشته در سفری یک‌روزه به تهران آمد و مورد استقبال حسن روحانی، رییس‌جمهوری قرار گرفت. در این دیدار عنوان شد که دوکشور مذاکراتی را برای امضای توافقنامه جامع دوستی و همکاری آغاز خواهند کرد.

سرکنسول افغانستان در مشهد از تدوین سند راهبردی جدید بین ایران و افغانستان در جریان این سفر خبر داد. به گزارش ایرنا، محمدامین صدیقی در مورد این سند توضیح داد که «یک‌بند از این سند مربوط به راه‌های جدید برای توسعه روابط اقتصادی بین کشور افغانستان و ایران است که امیدواریم تجار و مدیران اقتصادی دوکشور از این بند برای توسعه روابط و تسهیل امور تجارت بهره گیرند.»وی بابیان‌اینکه موانع بسیاری در روابط تجاری دوطرف وجود دارد، بر رفع این موانع و مشکلات تاکید کرد. ایران و افغانستان، موضوعات مختلفی برای همکاری و تبادل‌نظر دارند که عمده‌ترین این بحث‌ها مرتبط با مسایل امنیتی و البته موضوع قاچاق موادمخدر است.

توافق شوم عربستان و اسراییل علیه ایران

شرق: کانال دو رژیم اسراییل به نقل از یک‌مقام اروپایی که خواسته نامش فاش نشود مدعی شده عربستان‌سعودی با اسراییل توافق کرده که در صورت اقدام نظامی این‌رژیم علیه ایران، ریاض آماده است به جنگنده‌های این‌رژیم اجازه دهد از حریم هوایی این کشور استفاده کنند. به گزارش «راشاتودی» عربستان‌سعودی در مقابل از رژیم اسراییل خواسته است که در مذاکرات صلح میان فلسطین و رژیم اسراییل پیشرفت حاصل شود و گام‌های مثبتی در این‌مورد از سوی اسراییل برداشته شود. این مسوول اروپایی از بروکسل تاکید کرده است که مسوولان سعودی به صورت کامل با رژیم اسراییل در حال هماهنگی در همه مسایل مربوط به ایران هستند. این‌گزارش نشان‌دهنده وجود مواضع مشترک رژیم اسراییل و عربستان در مورد برنامه هسته‌ای ایران است. اگرچه هیچ رابطه دیپلماتیک رسمی میان دوکشور وجود ندارد اما گزارش‌های زیادی در مورد همکاری‌های ریاض و تل‌آویو از گذشته وجود دارد و تازه‌ترین این همکاری‌ها نیز توافق اخیر در جهت مخالفت با برنامه هسته‌ای ایران است؛ به‌عنوان‌مثال در ماه نوامبر سرویس اطلاعاتی رژیم اسراییل، موساد و عربستان بر طرحی احتمالی برای حمله به ایران توافق کرده بودند. استفاده از حریم هوایی عربستان‌سعودی در صورت حمله به ایران می‌تواند از هزینه‌های نظامی اسراییل به میزان زیادی بکاهد. البته این همکاری در صورتی خواهد بود که اسراییل خواسته عربستان مبنی بر ازسرگیری مذاکرات صلح با فلسطینی‌ها را بپذیرد. به گفته این مسوول اروپایی، در صورت امضای توافقنامه بین قدرت‌های بزرگ و ایران و موافقت با غنی‌سازی اورانیوم در ایران، همکاری‌ها بین رژیم اسراییل و عربستان افزایش خواهد یافت. ظاهرا پس از ایجاد شکاف میان رژیم اسراییل و آمریکا در موضوع مذاکرات هسته‌ای ایران، مقامات اسراییلی به رقبای منطقه‌ای ایران متوسل شده‌اند. اخیرا با درز اطلاعات مذاکرات هسته‌ای میان ایران و غرب توسط اسراییل، اختلافاتی جدی میان آمریکا و این رژیم ایجاد شده است.

کوتاه دیپلماسی

لاوروف: پیوستن ایران به سازمان شانگهای بررسی می‌شود

● **ایسنا:** سرگئی لاوروف، وزیر امورخارجه روسیه اعلام کرد تصمیمات سیاسی لازم برای پیوستن اعضای جدید به سازمان همکاری شانگهای شامل ایران، هند، پاکستان و چندکشور دیگر در نشست آینده سازمان در ماه جولای اتخاذ می‌شود.

وزیرخارجه ایتالیا امروز با ظریف دیدار می‌کند

● **ایسنا:** وزیر خارجه ایتالیا در راس هیاتی بامداد امروز وارد تهران می‌شود. این اولین سفر جنتیلونی به ایران است. او قرار است با همتای ایرانی خود محمدجواد ظریف و حسن روحانی، رییس‌جمهور دیدار کند.

محکومیت ۶ ایرانی به حبس ابد در امارات

● **ایسنا:** دادگاهی در امارات متحده عربی شش مرد ایرانی را به اتهام دست‌داشتن در پرونده ربایش عباس یزدان‌پناه، تاجر ایرانی تبعه انگلیس به حبس ابد محکوم کرد. عباس یزدان‌پناه یک ایرانی‌الاصل تبعه انگلیس است که در ژوئن سال۲۰۱۳ در دوبی ربوده شد.

افخم: سفر احمدی‌نژاد به ترکیه کاملا شخصی است

● **ایسنا:** مرضیه افخم، سخنگوی وزارت خارجه درباره سفر محمود احمدی‌نژاد به ترکیه گفت: «سفر وی بدون هماهنگی با وزارت خارجه صورت گرفته و کاملا شخصی است.» محمود احمدی‌نژاد، رییس‌جمهور پیشین برای شرکت در مراسم گرامیداشت نجم‌الدین اربکان از شخصیت‌های ترکیه به استانبول رفته است.

مذاکره با روس‌ها برسر اس-۳۰۰

● **رهیاب‌نیوز:** دهقان، وزیردفاع و پشتیبانی نیروهای‌مسلح درخصوص آخرین وضعیت تحویل موشک‌های اس-۳۰۰ توسط روسیه خبر داد: با روس‌ها مذاکراتی برای تحویل سامانه موشکی اس-۳۰۰ داشته‌ایم و توافقاتی هم انجام شده است. آنچه تامین‌کننده منافع ملی ما باشد انجام خواهد شد.